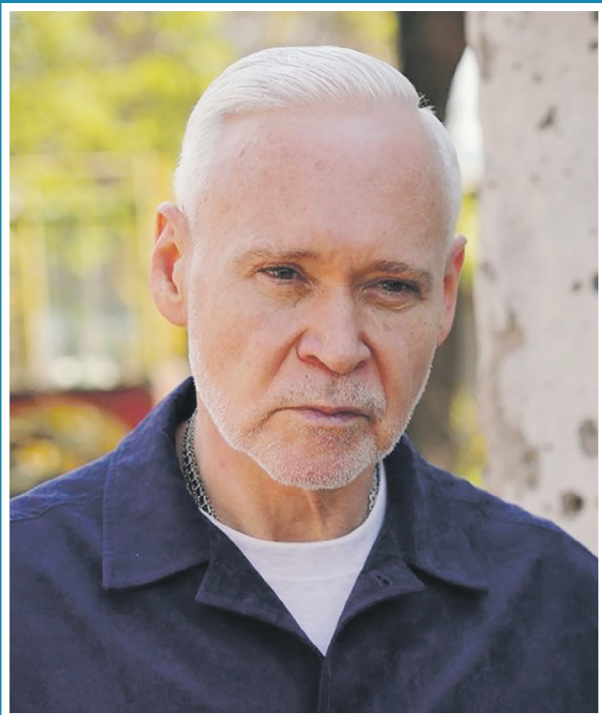

ДНЯМИ ХАРКІВ ВЧЕРГОВЕ ЗАЗНАВ ВОРОЖОЇ АТАКИ. ЛИШЕ ЗА ОДИН ВЕЧІР АГРЕСОР ТРИЧІ ОБСТРІЛЯВ КИЇВСЬКИЙ РАЙОН. ВНАСЛІДОК ВЛУЧАННЯ ДВОХ ВОРОЖИХ ДРОНІВ ГОРІЛИ АВТО, У ПРИЛЕГЛИХ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКАХ ПОДЕКУДИ ВИБІТІ ВІКНА. ОДНА ЛЮДИНА ЗАГИНУЛА, ПОСТРАЖДАЛИ КІЛЬКА МИРНИХ ЖИТЕЛІВ, ПОВІДОМИВ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ:

Ситуаційний центр зафіксував влучання на територіях підприємств, у дорожнє покриття, на парковці, біля непрацюючого бізнес-центру.

Вже вдруге за місяць ворог атакував один і той самий «Епіцентр». Безпілотник влучив у зал з будівельними матеріалами, спричинивши пожежу. Місце, куди люди приходять, зокрема, щоб купити необхідне для ремонту й відновлення своїх осель, знову і знову стає ціллю агресора.

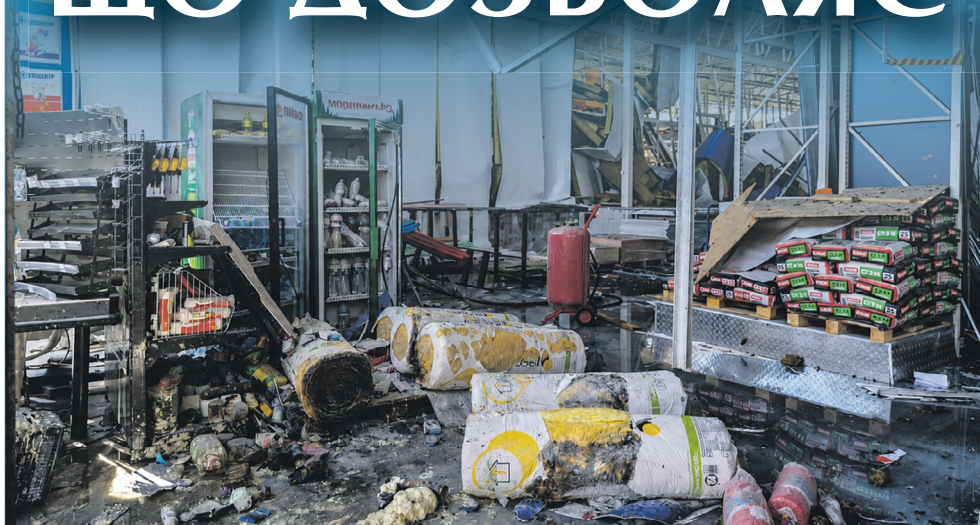
Ворог розраховує на виснаження, на страх, на те, що люди зрештою опустять руки. Саме тому для мене так важливо, щоб після кожного обстрілу харків'яни отримували потрібну допомогу.

Водночас дуже прошу кожного берегти себе! Розумію втому від тривоги, вимушених перерв у роботі, постійної необхідності змінювати плани. Але досвід попередніх обстрілів не дає змоги передбачити наступний. Щойно лунає сигнал — прямуйте в укриття.

Кілька безпілотників минулого тижня впали без детонації. Вони залишаються небезпечними. Не наближайтесь до них та уламків, нічого не торкайтесь. Обов'язково нагадайте про це дітям.

Нашим рятувальникам, медикам, поліцейським, волонтерам та працівникам комунальних служб — моя глибока повага. Дуже ціную вашу надійність і людяність!

ВОРОГ РУЙНУЄ ВСЕ, ШО ДОЗВОЛЯЄ ХАРКОВУ ЖИТИ

ШЛЯХ ДО ДИПЛОМАТІЇ ТА ПІДТРИМКА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПРОВІВ ЗУСТРІЧ ІЗ ПРЕЗИДЕНТОМ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ ДОНАЛЬДОМ ТРАМПМ ПІД ЧАС 81-Ї СЕСІЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ООН У НЬЮ-ЙОРКУ.

Сторони обговорили кроки, що можуть відкрити шлях до дипломатії, та підтримку України перед початком зими. — «І Сполучені Штати, і Україна хочуть, щоб ця безглузда російська війна завершилася до зими. Ми обговорили можливі деескалаційні кроки, які можуть відкрити шлях до дипломатії», — зазначив Глава держави.

Володимир Зеленський подякував Дональду Трампу за те, що команди України та США продовжують працювати над запуском виробництва ракет-перехоплювачів для Patriot в Україні.

— Саме це допоможе захищати життя, якщо Росія відкине переговори й надалі робитиме ставку на терор балістичними ракетами проти наших людей цієї зими й надалі, — наголосив Президент України.

Лідери також обговорили інші двосторонні та багатосторонні питання, зокрема зимовий пакет протиповітряної оборони для України.

Володимир Зеленський подякував Президенту Трампу, його команді та всьому Американському народові за підтримку.

МІСІЯ – РЯТУВАТИ ЖИТТЯ

У ХАРКОВІ ВІДБУВСЯ УРОЧИСТИЙ ПРИЙОМ МІСЬКОГО ГОЛОВИ ІГОРЯ ТЕРЕХОВА З НАГОДИ ДНЯ РЯТІВНИКА.

Вітаючи рятувальників з професійним святом і подякувавши їм за шоденну роботу під час війни, мер зазначив, що неодноразово бачив їхню роботу на місцях ворожих ударів та наголосив, що навіть у найважчих обставинах надзвичайники продовжують допомагати людям, дістають їх з-під завалів і дають надію на порятунок.

— На жаль, багатьох з вас я бачу на місцях дронних ударів. Бачу, як важко ви працюєте, і широко вдячний за те, що ви робите! Ви даєте надію, рятуєте життя. І до війни всі харків'яни з великою пошаною і повагою ставилися до вас, але під час війни ви робите неймовірне. Пам'ятаю, як торік ми відзначали День рятувальника. Було завдано ворожих ударів, і просто із зали багато хто з вас поїхав виконувати свої обов'язки та рятувати людей. Війна не дає нам відпочинку, і ви робите те, що ніхто за вас не зробить.

Окремо Ігор Терехов подякував ветеранам служби за переданий досвід, яким поділилися, а родинам рятувальників — за підтримку близьких.

Очільник міста вручив від Харківської міської ради сертифікат на отримання 12 оперативних автомобілів Renault Duster та аварійно-рятувального обладнання для підрозділів ГУ ДСНС України у Харківській області. Також за мужність, професіоналізм і самовіддану працю заради збереження життя людей рятувальникам вручили відзнаки міського голови — нагрудні знаки «За заслуги перед містом-героєм України Харків» III ступеня, почесні грамоти та цінні подарунки.

Проте найціннішим внеском міської влади надзвичайники називають не технічне забезпечення, а відточену взаємодію на оперативному рівні.

Артем Астахов, начальник ГУ ДСНС у Харківській області:

— Матеріальне — минуше, а шоденна співпраця, взаємодія екстрених служб, комунальників, профільних департаментів міськради — важливіше за все. Ви кажете: «Бачив багато облич на місцях ворожих ударів». Так, тому що і ви на місцях завданих ударів, і всі інші. Ця підтримка дуже важлива.

Самі ж рятувальники до своєї роботи ставляться просто.

— Гордість зараз відчуваємо за наших захисників, а для нас — це просто робота, — каже командир відділення 17 ДПРЧ Дмитро Удод, — Найважче — виїжджати на подію та розуміти, що є люди, яких потрібно врятувати. А психологічно найважче, коли ми знаємо, що там є загиблі. Страх відчуваємо завжди, і навіть не після ворожих обстрілів. Але мусимо працювати.

РОДИНИ ВПО ОТРИМАЛИ ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ

ПОНАД 450 РОДИН ВПО В НОВОБАВАРСЬКОМУ РАЙОНІ, ЯКІ НА МОМЕНТ ВИДАЧІ ПРОЖИВАЛИ В ХАРКОВІ ТА ВИХОВУВАЛИ ДІТЕЙ ВІКОМ ВІД 7 ДО 18 РОКІВ, ОТРИМАЛИ ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ ВІД БЛАГОДІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ GLOBAL EMPOWERMENT MISSION UKRAINE.

Допомога стала можливою завдяки співпраці міського голови Ігоря Терехова з міжнародними організаціями та благодійними фондами, які системно підтримують харків'ян.

ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЗАВОД ВІДЗНАЧИВ 100-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

У ХАРКОВІ ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИСВЯЧЕНА 100-РІЧЧЮ З ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ХАРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АВІАЦІЙНОГО ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Присутні згадали ключові сторінки історії харківського авіабудування, внесок колективу заводу в розвиток галузі та вшанували працівників підприємства, подякувавши працівникам за багаторічну працю та внесок у розвиток Харкова й українського авіабудування.

— Харків'яни пам'ятають ваші перші пасажирські

К-4, перші реактивні літаки і знаменитий Ан-140! Харків завжди був центром машинобудування. І сьогодні наше спільне завдання — зробити так, щоб саме таким він і залишався. З боку міської ради ми робимо все необхідне для підтримки вас, для підтримки нашої промисловості. Хочу побажати передусім якнайшвидше відновити все, що зруйнував ворог, і почати роботу в мирний час, — зазначив перший заступник міського голови Олександр Новак.

Кращим співробітникам ХАЗу вручили відзнаки Харківської міської ради.

ГОЛОВНЕ — ПРАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У ХАРКОВІ З РОБОЧИМ ВІЗИТОМ ПОБУВАЛИ ПРЕДСТАВНИКИ ПРОГРАМИ «POLARIS: ПІДТРИМКА БАГАТОРІВНЕВОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ». ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ З ХАРКІВСЬКИМ МІСЬКИМ ГОЛОВОЮ ІГОРЕМ ТЕРЕХОВИМ СТОРОНИ ОБГОВОРИЛИ АКТУАЛЬНІ ПОТРЕБИ МІСТА, РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ МУНІЦИПАЛЬНИХ ПАРТНЕРСТВ, РОБОТУ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ПІДГОТОВКУ ПРОЄКТІВ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ, А ТАКОЖ ДОПОМОГУ ПРИФРОНТОВИМ ГРОМАДАМ.

Ігор Терехов, зокрема, розповів про ситуацію в Харкові, масштаби руйнувань і потреби людей, які залишаються у місті попри постійні обстріли.

— Для нас дуже важливо, що ви відгукнулися і приїхали до Харкова, який майже повсякчас перебуває під обстрілами. З початку війни було пошкоджено 14 тисяч будівель, серед яких 10 тисяч — житлові будинки та дуже багато інфраструктурних об'єктів. Та попри значні руйнування населення міста складає зараз біля мільйона чотирьохсот, серед яких 240 тисяч вимушених переселенців. І кожного дня їх додається. Щоб люди залишалися, багато уваги приділяємо соціальній підтримці жителів. Серед іншого, за кошти міського бюджету годуємо щодня приблизно 62–67 тисяч людей, також влаштували бювети з безплатною якісною водою для містян, окрім того зберігаємо безплатний проїзд у громадському транспорті, а ще будуємо під землею безпечні освітні простори. Для нас кожен день, особливо в зимо-

вий період, проходить у шаленому навантаженні. Тому Харків зацікавлений насамперед у практичному результаті міжнародної співпраці.

За словами мера, місто вже має ефективні партнерства з європейськими містами, завдяки яким отримувало громадський транспорт, енергетичне обладнання та іншу допомогу. Водночас мер запропонував активніше розвивати муніципальні зв'язки Харкова зі Швецією та іншими країнами Північної Європи:

— Кожен захід повинен мати свій результат. Є політична складова — це один напрям, економічна — другий, і, звісно, підтримка людей — третій. Для мене ці складові дуже важливі. Особливо друга і третя.

Керівник команди Polaris, уповноважена SALAR International в Україні **Сусанна Делланс** наголосила, що їхня програма також зацікавлена у визначенні конкретних потреб Харкова і практичних напрямів співпраці:

— Ми розуміємо, які важкі часи ви переживаєте, але

те, як ви тримаєтеся, дуже надихає. Ми хочемо говорити про те, які зараз у вас потреби.

Одним із ключових питань зустрічі стала подальша співпраця Polaris з Асоціацією прифронтових міст та громад, яку очолює Ігор Терехов. Міський голова наголосив, що прифронтові території потребують окремого підходу через постійні безпекові ризики, руйнування і значне навантаження на місцеві бюджети. За підсумками зустрічі сторони домовилися продовжити діалог й визначити конкретні напрями подальшої підтримки.

ЩОДО АКТУАЛЬНИХ ПРАВОВИХ ПИТАНЬ

МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ВЗЯВ УЧАСТЬ У ВІДКРИТТІ Х ХАРКІВСЬКОГО МІЖНАРОДНОГО ЮРИДИЧНОГО ФОРУМУ, ЩО ОБ'ЄДНАВ ПРЕДСТАВНИКІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ПРАВНИЧОЇ Й НАУКОВОЇ СПІЛЬНОТ, МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЮРИДИЧНОГО БІЗНЕСУ.

Форум започаткували харків'яни як міжнародний майданчик для обговорення актуальних правових викликів. Вітаючи учасників зібрання, Ігор Терехов наголосив, що зараз перед державою стоїть цілий комплекс питань, відповіді на які необхідно шукати не лише на політичному чи економічному, а й на правовому рівні. Серед них мер назвав пошук політико-правового шляху до справедливого миру, європейське майбутнє України, створення умов для збереження та повернення людей, забезпечення житлом тих, хто втратив домівки внаслідок війни, механізми компенсації збитків та використання заморожених російських активів.

Мер підкреслив, що всі ці питання потребують професійної дискусії та конкретних правових рішень уже сьогодні. Символічним він назвав і те, що відкриття форуму відбулося 21 вересня — в Міжнародний день миру:

— День є, а миру, на жаль, немає. Але сьогодні нам потрібно зробити все, щоб досягти нашої мети, — а саме миру. Який політико-правовий шлях можливий, які закони потрібно ухвалити для того, щоб вирішити це? Це надто складне питання. І його потрібно обговорювати, потрібно давати правовий висновок, щоб потім мати можливість крокувати цим шляхом

За словами Ігоря Терехова, необхідні також законодавчі рішення, які допоможуть зберегти вітчизняного товаровиробника та робочі місця. Утім, для Харкова проведен-

ня юридичного форуму саме тут, навіть в умовах воєнного стану, має окреме значення:

— Харків завжди був правовою столицею. І я дуже вдячний усім, хто присутній тут, і хто не дав перевести Академію правових наук у Київ, адже для нас це дуже важливо.

Верховна Рада також має адаптувати законодавство до нових реалій, наголосив Голова ВР України **Руслан Стефанчук**, який взяв участь у форумі. За його словами, чимало норм створювалися у мирний час і тепер потребують змін:

— Хочу подякувати кожному з вас за те, що ви демонструєте, що таке Харків, що таке харків'яни і що таке бути разом.

Напрацювання учасників форуму — науковців, правників, представників влади та міжнародних експертів у подальшому можуть стати основою законодавчих ініціатив, зі свого боку зауважив Ігор Терехов.

Цьогорічний ювілейний форум проходить з 21 по 25 вересня та охоплює, зокрема, питання верховенства права, європейської інтеграції, відбудови держави, справедливості після війни, захисту прав людини, відповідальності за агресію та воєнні злочини, цифрової трансформації права, юридичної освіти та інших актуальних викликів.

ПОЧАТОК Є

У СЕРЕДИНІ ЛІТА ДЕПУТАТИ ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПОВЕРНУЛИ У КОМУНАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ СОБОРНІЙ СКВЕР. МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ТОДІ ЗАЗНАЧИВ, ЩО ДІЛЯНКА В ІСТОРИЧНОМУ ЦЕНТРІ ПЕРЕБУВАЄ В НЕНАЛЕЖНОМУ СТАНІ ТА ДОРУЧИВ ОПРАЦЮВАТИ ПРОЄКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ.

Нині тут уже розпочався перший етап робіт.

Перш за все комунальники звернули увагу на аварійні ділянки, повідомив речник СКП «Харківзеленбуд» **ХМР Андрій Кравченко**:

— Зараз наші фахівці вирішують, що можна зробити найпершим, з найменшими зусиллями цього року. Та насамперед оглянули сходи. Тому що декілька просто розвалені вщент, їх треба відновлювати. Також знімають стару фарбу з огорожі, зачищають та лагодять її, щоб згодом пофарбувати наново. Ремонтують і лавки. Нагадаю, на нашому підприємстві створено окремий цех, де ми готуємо брус для таких робіт, щоб не витрачати зайві кошти і для того, щоб у наших парках було матеріалу вдосталь для ремонту. Ще фахівці проведуть експертизу фонтану, щоб оцінити, чи підлягає він реконструкції.

Таким чином, завдання цього року — зробити максимальний обсяг робіт щодо прибирання аварійності та мінімального благоустрою. А наступного року вже будемо ставати до більш серйозних, реконструкційних рішень.

ХАРКІВСЬКІ УЧНІ ЗНОВУ СЕРЕД ПЕРЕМОЖЦІВ

ПОКИ ХТОСЬ ЛИШЕ МРІЄ ПРО СВІТОВІ ВЕРШИНИ, УКРАЇНСЬКІ ШКОЛЯРІ ВКОТРЕ УСПІШНО ПІДКОРЮЮТЬ ЇХ.

Із 14 до 20 вересня 2026 року в Тирані (Албанія) відбулася Балканська олімпіада з інформатики — щорічне міжнародне змагання юних програмістів, у якому цьогоріч взяли участь 75 учасників із 18 країн: 13 країн — членів олімпіади і 5 гостей, серед яких була й Україна.

Владислав Халін, учень 11 класу Харківського ліцею № 118 ХМР Індустріального району, отримав золоту медаль і третій результат у загальному рейтингу олімпіади.

Педагоги бажають Владиславу, щоб у його житті завжди знаходилися завдання, які надихають шукати відповіді, мрії, що ведуть до нових звершень, і люди, з якими хочеться розділяти радість успіху, а здобуті перемоги стають джерелом натхнення, любов до знань, наполегливість і віра у власні сили відкривають шлях до нових звершень.

ХАРКІВСЬКІ ВОДІЇ — МАЙСТРИ СВОЄЇ СПРАВИ

У ХАРКОВІ ВПЕРШЕ ЗА ОСТАННІ ЧОТИРИ РОКИ НАВАЖИЛИСЯ ПРОВЕСТИ ЕСТАФЕТУ МАЙСТЕРНОСТІ ВОДІЇВ ТРОЛЕЙБУСА. У ЗМАГАННЯХ УЗЯЛИ УЧАСТЬ НАЙКРАЩІ ВОДІЇ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ «ТРОЛЕЙБУСНЕ ДЕПО № 2» І «ТРОЛЕЙБУСНЕ ДЕПО № 3».

Учасники продемонстрували знання правил дорожнього руху та технічної будови тролейбуса, навички виявлення несправностей, а також майстерність керування. Окремі етапи були присвячені діям у позаштатних ситуаціях: водії відпрацьовували гасіння пожежі та надання домедичної допомоги.

Кожна команда долала кілька етапів. За правильність виконання вправ, час і техніку маневрування учасники отримували бали.

Руслан Аксьонов, водій КП «Тролейбусне депо № 2»:

— Працюю за кермом дев'ять років. Велика техніка, ще й під струмом — велика відповідальність. Та майстерність здобувається з досвідом.

Володимир Кузнецов, водій КП «Тролейбусне депо № 3»:

— У реальних міських умовах водій має бути готовим до будь-якої ситуації. Навіть до пожежі. Передусім я повинен попередити пасажирів, що в салоні задимлення, відчинити всі двері, щоб люди вийшли на вулицю, потім знеструмити тролейбус і стати до гасіння пожежі.

Директор Департаменту будівництва та шляхового господарства ХМР **Володимир Матяс** підкреслив важливість професії водія тролейбуса, подякував учасникам за професіоналізм та вручив переможцям нагороди:

— Це дуже корисний захід з точки зору мотивації водіїв працювати краще: щодо обслуговування пасажирів, щодо вивчення рухомого складу та його експлуатації. Цікаво подивитися на професійні навички водіїв, що вони вміють, що вони знають, адже це насправді дуже серйозна професія, яка включає знання багатьох правил, поса-

дових інструкцій, конструкцій тролейбусів, інфраструктури тощо.

Кожен учасник змагань став переможцем та отримав грошову винагороду. Тому що, як довели високі результати конкурсів, харківські водії гідно тримають звання майстрів своєї справи.

ОБРІЇ НАТХНЕННЯ З ЛЮБОВ'Ю ТА НІЖНІСТЮ

ДНЯМИ БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ № 1 ЦБС НОВОБАВАРСЬКОГО РАЙОНУ ДЕПАРТАМЕНТУ КУЛЬТУРИ ХМР ПЕРЕТВОРИЛАСЯ НА СПРАВЖНІЙ ПРОСТІР КРАСИ ТА НАТХНЕННЯ. У ЗАКЛАДІ ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА ХУДОЖНИЦІ ОЛЬГИ ЛОГІНОВОЇ «ОБРІЇ НАТХНЕННЯ».

У полотнах авторка з особливою любов'ю та ніжністю відтворює мальовничі українські пейзажі в природному, живому стані.

Сьогодні, коли наша країна проходить крізь важкі випробування війни, надзвичайно важливо не втрачати здатності бачити і відчувати красу навколо. Милій серцю краєвид наповнює душу внутрішньою силою, зігріває теплом, дарує надію та додає наснаги.

Особливої, щирої атмосфери вечору додав виступ талановитого барда й музиканта Юрія Чайки, чий піс-ні створили неймовірно душевний настрій.

Експозиція діятиме протягом місяця.

ПЕРЕМАГАЮТЬ ЛОГІКА І СТРАТЕГІЯ

У ХАРКОВІ ПОНАД ПІВ СОТНІ ШАХІСТІВ РІЗНОГО ВІКУ ТА ДОСВІДУ З КІЛЬКОХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЗІЙШЛИСЯ У БОРотьбІ ЗА КУБОК МІСЬКОГО ГОЛОВИ.

Це дуже серйозний турнір. На шахістів загалом чекає 11 турів змагань, повідомив директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту **Олександр Власенко**:

— Кубок з шахів проходить вже другий рік поспіль. У змаганнях беруть участь і міжнародні гросмейстери, і чемпіони України. Рівень майстерності досить високий, конкуренцію відчули навіть найдосвідченіші учасники.

Валерій Невєров, гросмейстер серед чоловіків:

— Усі почали грати дуже сильно. Ну де ж таке бачено, щоб гросмейстер у трійку не потрапляв, єдиний гросмейстер?! Але ж було дуже гарно. Мені сподобалося все, крім мого результату.

Євгенія Долуханова, гросмейстер серед жінок:

— Мені подобається боротьба, сам процес, що все дуже логічно, що є певна психологія. Панує досить чесна атмосфера.

На цих змаганнях найкраще впорався Владислав Войтович. Після одинадцяти турів саме він набрав найбільше очок й став володарем Кубка. Нагороди також отримали переможці серед жінок, школярів, учасників бойових дій і людей з особливими потребами.

Цього року Кубок міського голови відкриває чемпіонат Харкова, де найкращі шахісти зйдуться одразу в кількох форматах гри. Президент Харківської обласної федерації Дмитро Гринь зазначив: шахи, хоч і залишаються спортом із напругою та духом суперництва, усе ж є передусім інтелектуальною грою:

— Це логіка, стратегія, мислення, передбачення на декілька ходів уперед. Але професійний вид спорту більш жорсткий. Ви бачили, які нерви навіть на цьому турнірі? Коли цейтнот, коли люди грають, коли один хоче вибороти перемогу, а інший не здається? Та спорт є спорт.

ТВОРЧІСТЬ ЗАРАДИ ПЕРЕМОГИ

У ПЕДАГОГІВ ХАРКОВА ЧИМАЛО ТАЛАНТІВ, ПРО ЯКІ УЧНІ МОЖУТЬ НАВІТЬ НЕ ЗДОГАДУВАТИСЯ. З ЧАСОМ ЇХНІ РОБОТИ ВИРУШАЮТЬ НА ДОПОМОГУ ТИМ, КОМУ ЗАРАЗ ОСОБЛИВО ПОТРІБНІ УВАГА Й ПІДТРИМКА.

Людмила Губарева — учителька початкових класів Харківського ліцею № 46 ХМР Слобідського району передала три власноруч створені картини для благодійної лотереї, котрі передадуть для розіграшу. Зібрані ж кошти спрямують на підтримку поранених воїнів, які проходять лікування та реабілітацію у військовому шпиталі.

Для самої пані Людмили ці роботи починалися просто як творчість, а тепер кожна з них матиме ще одну історію: допоможе зібрати кошти для людей, що відновлюються після поранень.

ПОВЕРНУЛИ НА ОСІНЬ ОСТАТОЧНО

23 ВЕРЕСНЯ О 2:05 ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ ВІДБУЛАСЯ ОДНА З ГОЛОВНИХ АСТРОНОМІЧНИХ ПОДІЙ РОКУ — ОСІННЄ РІВНОДЕННЯ, ЯКЕ ЗНАМЕНУЄ ПОЧАТОК АСТРОНОМІЧНОЇ ОСЕНІ

Сонце перетинає небесний екватор, переходячи з північної півкулі неба до південної, відбувається своєрідне вирівнювання тривалості дня та ночі. Саме тому явище називають рів-

нодненням, воно є своєрідною астрономічною межею між літнім і зимовим періодами. Від цього моменту Північна півкуля поступово отримує дедалі менше сонячного світла, а темний час доби триватиме довше. Цей процес продовжуватиметься до зимового сонцестояння, яке стане найкоротшим днем року.

При цьому зміна тривалості дня не відбувається миттєво. Наприкінці вересня світла все ще достатньо, однак різниця з кожним днем ставатиме дедалі помітнішою.

ДОПОМОГА БУДЕ НЕЗАЛЕЖНО ВІД РІВНЯ ЗАГРОЗИ

УРЯД ЗАТВЕРДИВ НОВІ ПРАВИЛА РОБОТИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАЛЕЖНО ВІД РІВНЯ ПОВІТРЯНОЇ ЗАГРОЗИ, ПОВІДОМИВ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ СЕРГІЙ КОРЕЦЬКИЙ У ВІДЕОЗВЕРНЕННІ.

Він зазначає, що за жовтого рівня медзаклади продовжують працювати, а працівники, пацієнти та відвідувачі мають безперешкодний доступ до укриттів.

— За червоного — пацієнти та медичні працівники мають перейти в укриття. Водночас не припиняється допомога, яку небезпечно переривати, зокрема під час операцій, реанімації, інтенсивної терапії тощо. Пацієнтів, яких неможливо перемістити, продовжують лікувати в найбільш безпечних приміщеннях. В укриттях і таких приміщеннях можна надавати медичну допомогу, відпускати ліки та розмішувати пацієнтів, — наголосив Корецький.

Також він додав, що екстрена медицина працює безперервно, а пацієнтів із невідкладними станами приймають незалежно від рівня загрози. Диспетчерські

служби отримують виклики, бригади швидкої виїжджають до пацієнтів.

Окрім цього, уряд доручив посилити захист операційних, реанімацій, пологових і приймальних відділень, приміщень із резервними джерелами живлення та критично важливим медичним обладнанням. Особлива увага — місцям, де перебувають пацієнти, яких неможливо оперативно перемістити.

СЕРЦЕ ПІДНОСИТЬ СЮРПРИЗИ

НАУКОВЦІ З'ЯСУВАЛИ, ЩО ЛЮДСЬКЕ СЕРЦЕ МОЖЕ ВІДНОВЛЮВАТИ КЛІТИНИ СЕРЦЕВОГО М'ЯЗА ПІСЛЯ ІНФАРКТУ. ЦЕ ВІДКРИТТЯ МОЖЕ ДОПОМОГТИ РОЗРОБИТИ НОВІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ПЕРЕКОНАНІ ДОСЛІДНИКИ З УНІВЕРСИТЕТУ СІДНЕЯ, ІНСТИТУТУ БЕЙРДА ТА КОРОЛІВСЬКОЇ ЛІКАРНІ ПРИНЦА АЛЬФРЕДА В СІДНЕІ.

Раніше вчені спостерігали посилення мітозу — процесу, під час якого клітини діляться та відтворюються, — у серцевому м'язі мишей після інфаркту. Нове дослідження стало першим, яке продемонструвало таке саме явище у людей: «До цього часу ми вважали, що після інфаркту клітини серця гинуть. Наше дослідження показує, що, хоча після

інфаркту на серці залишається рубець, воно все ж виробляє нові клітини м'яза. Це відкриває нові можливості».

Серцево-судинні захворювання залишаються головною причиною смерті у світі. Інфаркт може знищити до третини клітин людського серця.

ОЧІКУЮТЬСЯ ЗМІНИ

ВСТУПНИКИ 2027 РОКУ СКЛАДАТИМУТЬ НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЛЬТИПРЕДМЕТНИЙ ТЕСТ ЗА ЧИННИМИ ПРОГРАМАМИ ЗНО, АЛЕ ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ ЩЕ МОЖУТЬ ЗМІНИТИ.

Нові програми спеціально для тестування 2027 року запроваджувати не планують. За чинними законодавчими вимогами зміни до програм потрібно затверджувати щонайменше за півтора року до проведення відповідних іспитів.

Водночас остаточну модель НМТ-2027 ще не затвердили. Поки що не визначено конкретні форми та кількість завдань, час на їхнє виконання і схеми нарахування балів за окремі відповіді.

Одна з можливих змін стосується права повторно скласти тест до початку вступної кампанії. Таку можливість обговорюють в Українському центрі оцінювання якості освіти, проте рішення про запровадження перескладання ще немає. Також розглядають проведення НМТ протягом двох днів. Нині одноденна модель дозволяє вступнику пройти тестування за один приїзд до тимчасового екзаменаційного центру. За дводенного формату відвідувати центр довелося б двічі.

Остаточну модель тестування 2027 року Українському центру оцінювання якості освіти ще належить опрацювати та затвердити.

НЕ ВІДПОВІДАЄ СТАТУСУ

ЗАКОРДОННИЙ ПАСПОРТ НЕОБХІДНИЙ КОЖНОМУ МАНДРІВНИКУ, ОДНАК У СВІТІ Є ТРОЄ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ДЛЯ ПОЇЗДОК ВІН НЕ ПОТРІБЕН.

Це король Великої Британії Чарльз III, імператор Японії Нарухіто та імператриця Масако, повідомляє видання BILD. Привілей Чарльза виник після смерті його матері, королеви Єлизавети II, і перейшов до нього разом із престолом.

На офіційному сайті британської королівської родини зазначається: «Для поїздок за кордон монарху не потрібен британський паспорт». Натомість королю видають спеціальний документ із проханням безперешкодно пропускати його та забезпечувати необхідний захист».

Щодо особливого статусу Нарухіто з Масако, то японський уряд ще 1971 року вирішив, що видавати імператору та імператриці паспорти було б «вкрай недоречно», оскільки проходження звичайних процедур

під час в'їзду не відповідає їхньому статусу.

Замість паспорта японське імператорське подружжя використовує спеціальний документ, а Міністерство закордонних справ заздалегідь повідомляє країну призначення про їхній візит. Інші члени британської та японської королівських родин такого виїзду не мають і користуються звичайними або дипломатичними паспортами.

У ЛЮДЕЙ БУВ ШАНС...

УСІМ ВІДОМО, ЩО СТАМБУЛ — КОТЯЧЕ МІСТО. ТАМ НАВІТЬ Є ОДНЕ НЕПИСАНЕ ПРАВИЛО — ЯКЩО ПОРУЧ ІЗ ВАМИ ОПИНІВСЯ ВУЛИЧНИЙ КІТ, ВИ ПРОСТО ЗОБОВ'ЯЗАНІ ПРИГОСТИТИ ЙОГО ЧИМОСЬ СМАЧНЕНЬКИМ.

Але туристи, які прийшли у кафе випити кави та з'їсти тортика, схоже, про правило не чули. Поруч із ними на диванчику відпочивав білий котик. Тварина побачила, що стіл накрили, і явно очікувала отримати якийсь смаколик. Але люди чомусь не ділилися...

Спочатку пухнастик терпляче чекав, ніби давав їм шанс виправити ситуацію. Та коли стало зрозуміло, що їжу він сьогодні не отримає, його настрій помітно змінився. І тоді неочікувано кіт подарував туристам погляд, який усе сказав замість ньо-

го. В котячих очах читалися зневага, роздратування і, звісно ж, абсолютний осуд людей, які чомусь вирішили, що проігнорувати kota — хороша ідея.

ХАРКІВ ВІДНОВЛЮВАТИ МОЛОДІ

МОЛОДЕ ПОКОЛІННЯ СЬОГОДНІ АКТИВНО ДОЛУЧАЄТЬСЯ ДО ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ СВОЄЇ КРАЇНИ, І ЗОКРЕМА ХАРКОВА. ВІДБУДОВУВАТИ РІДНЕ МІСТО РАЗОМ ІЗ МОЛОДДЮ, ТОМУ ЩО САМЕ ЇЙ ЖИТИ В НЬОМУ ЗАВТРА — ЦЬЙ ІДЕЇ БУВ ПРИСВЯЧЕНИЙ ОДИН ІЗ ТРЕНІНГІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО МОЛОДІЖНОГО ФОРУМУ «УКРАЇНА 2036. АРХІТЕКТОРИ МАЙБУТНЬОГО».

Над майбутнім міста працюють архітектори, науковці та фахівці різних сфер. Адже відбудова — не лише нові будинки, а передусім комфорт і безпека людей.

Під час воркшопу «Плануємо міста разом» студенти та експерти спільно напрацьовували рішення для відбудови Північної Салтівки, одного із найбільш зруйнованих районів Харкова. До повномасштабної війни тут проживало більш-менш 400 тисяч осіб. Сьогодні питання повернення харків'ян додому залишається відкритим.

Гліб Ватуля, проректор з науково-педагогічної роботи ХНУМГ ім. О. М. Бекетова:

— Потрібно зробити територію зручною, поєднати житлову забудову з інфраструктурою, яка зважить на потреби мешканців, і дітей, і дорослих, і людей з інвалідністю, поважного віку тощо. Ми намагаємося це зробити, і думка молодих людей є важливою.

Учасники працювали над рішеннями для житлової забудови, благоустрою та енергонезалежності району. І для харківської молоді зазначене вище не просто навчальний проєкт, а можливість впливати на архітектуру міста, у якому їй жити завтра.

Данило Семенець:

— Для нас є надзвичайно важливим, що навіть в таких питаннях, в складний час, думка молоді залишається важливою. Її чують, до неї дослухаються. Ми хочемо відновити місто та повністю використати свій ресурс задля найкращого результату.

Куратори воркшопу кажуть: серед студентських пропозицій є чимало практичних ідей, які можуть стати частиною реальних проєктів.

Підбиваючи підсумки, Харківський міський голова **Ігор Терехов** зазначив:

— Нам необхідно сьогодні почути кожного з вас, зрозуміти ваше бачення щодо розбудови країни. Життя дається один раз. Я дуже хочу, щоб кожний з вас, незважаючи на всі жахи війни, жив на повну, будував плани на майбутнє.

БУДЕ МАЙЖЕ ЯК НОВОБУДОВА

У САЛТІВСЬКОМУ РАЙОНІ ХАРКОВА ВІДНОВЛЮЮТЬ БАГАТОПОВЕРХІВКУ, ЩО ЗАЗНАЛА СЕРЙОЗНИХ ПОШКОДЖЕНЬ ЩЕ У ПЕРШІ МІСЯЦІ ВІЙНИ.

Споруда потребувала масштабного відновлення. Адже через численні влучання були зруйновані стіни, перекриття, покрівля та фасад, вибиті вікна.

До ремонту будівлі фахівці підійшли комплексно, щоб вона стала не тільки безпечною, але й естетичною зовні і в середині. Оновлений фасад будинку вже створює враження сучасної новобудови.

Антон Нежурін, виконроб будівельної організації:

— На сьогодні вже відновили пошкоджені конструкції, замінили скління, встановили входні двері у квартирах і тамбурах. Виконали капітальний ремонт покрівлі, утеплити технічний поверх і підвальне приміщення. У під'їздах провели оздоблювальні роботи, зараз укладаємо нову плитку в місцях загального користування. Паралельно замінюємо інженерні мережі, утеплюємо та фарбуємо фасад. Також відновлюємо входні групи. Після завершення ремонту будинок буде енергоефективним завдяки утепленню фасаду, технічного поверху та підвального приміщення.

Втрачене свідоцтво про право власності, реєстраційний № 6-95-63946-K1 від 21.11.1995 р., видане Харківським міським центром приватизації державного житлового фонду на ім'я: Баженової Жанни Олександрівни, Баженової Кристини Миколаївни за адресою: м. Харків, Комсомольське шосе, буд. 63, кв. 30, **вважати недійсним**.

Втрачене свідоцтво про право власності на житло від 31.01.2004 р., реєстраційний № 7-04-248180, видане Відділом приватизації державного житлового фонду Управління комунального майна та приватизації Головного управління економіки та комунального майна Виконавчого комітету Харківської міської ради ім'я: Ус Людмила Іванівна, Ус Гаврил Петрович, Ус Ганна Гнатівна, Чупріна Тетяна Віталіївна, Шляхова Олена Гаврилівна за адресою м. Харків, вул. Миру, буд. 110, кв. 6, **вважати недійсним**.

ГОТУЄМОСЯ ДО ХОЛОДІВ

ОСІНЬ ПОСТУПОВО ЗМІНЮЄ МІСЬКИЙ ПЕЙЗАЖ, АЛЕ ХАРКІВ НЕ ПОСПІШАЄ ПРОЩАТИСЯ З ЯСКРАВИМИ БАРВАМИ. НА КЛУМБАХ ЩЕ ЗАЛИШАЮТЬСЯ КОЛЬОРИ ЛІТА, ЯКІ ДОДАЮТЬ НАСТРОЮ ЗВИЧАЙНИМ ДВОРАМ І ВУЛИЦЯМ. НАВІТЬ У ПРОХОЛОДНІШІ ДНІ ТУТ Є ЧИМ ПОМИЛУВАТИСЯ.

Апоки природа поступово готується до нового сезону, змінюється і робота комунальних працівників.

Яна Баранова, майстер дільниці філії «Благоустрій» в Індустріальному районі КП «Шляхрембуд» ХМР:

— Ми щоденно стежимо за санітарним станом дворів в Індустріальному районі. Вже розпочали осінні роботи. Поки що обсяги мінімальні, переважно згрібаємо опале листя каштанів. Крім цього, доглядаємо за клумбами: прибираємо сухостій, видаляємо відцвілі квіти, збираємо насіння, яке можна буде використати наступного сезону. Також продовжуємо доглядати за сезонними квітами: поливаємо, прополюємо та стежимо за їхнім станом, поки дозволяє погода. Зараз важливо вчасно виконувати всі ці роботи, щоб двори, клумби та зелені зони району залишалися доглянутими та охайними.

Олена Мінакова, речниця КП «Шляхрембуд» ХМР:

— Щоденна робота філії «Благоустрій» традиційно зосереджена на прибиранні та догляді за клумбами і квітниками. Зараз ми ще насолоджуємося продовженням періоду тепла та цвітіння квітів. Останнє — результат роботи наших працівників, ними було зроблено для цього дуже багато. Та паралельно також готуємося до холодів. Серед іншого, засоби малої механізації і спецтехніка проходять технічне обслуговування, щоб, коли вже почнеться активний листопад, ми були максимально підготовлені та змогли оперативно прибирати.

ШАХРАЇ ЗАГОВОРИЛИ ГОЛОСАМИ РІДНИХ

ШАХРАЇ ДЕДАЛИ ЧАСТІШЕ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ЩОБ ЗРОБИТИ СТАРІ СХЕМИ ОБМАНУ ЗНАЧНО ПЕРЕКОНЛИВІШИМИ. ВОНИ КЛОНУЮТЬ ГОЛОСИ ЗНАЙОМИХ ЛЮДЕЙ, СТВОРЮЮТЬ ФАЛЬШИВІ ВІДЕО З ВІДОМИМИ ОСОБАМИ, МАСКУЮТЬСЯ ПІД БАНКИ ТА НАВІТЬ ЗМУШУЮТЬ ЖЕРТВ САМОСТІЙНО ПЕРЕДАВАТИ ДАНІ КАРТОК.

У 2026 році зловмисники активно застосовують ШІ для створення аудіо та відео, автоматизації листування й роботи фальшивих чат-ботів, як наслідок — звичайні шахрайські схеми стали складнішими для розпізнання.

Одна з найнебезпечніших схем — клонування голосу близької людини. Шахраї можуть зламати акаунт, взяти відкриті записи з соцмереж і за допомогою нейромереж створити повідомлення, яке звучить майже як справжній голос власника.

Після цього його контактам надсилають прохання терміново переказати гроші. Через знайомий тембр голосу людина може навіть не запідозрити обман.

Ще одна поширена схема — дзвінок від нібито працівника банку, мобільного оператора або НБУ. Жертву переконують перейти за посиланням, встановити сторонню програму або переказати кошти на так званий безпечний рахунок.

У людина або сама віддає гроші, або дозволяє зловмисникам отримати віддалений доступ до банківського застосунку через шкідливе програмне забезпечення.

Працівники банків також звертають увагу на NFC Relay-атаки. За такою схемою людину просять встановити сторонній файл, а потім прикласти фізичну картку до смартфона та ввести PIN-код.

Після цього шахраї можуть дистанційно використати пла-

тіжні дані для розрахунків або зняття готівки в банкоматі.

Не зникають і псевдоінвестиції. Зловмисники створюють сайти, схожі на справжні фінансові платформи, показують вигадані прибутки та переконують людину вкладати дедалі більше.

Для більшої довіри вони можуть використовувати згенеровані відео та зображення з відомими людьми, які нібито рекламують певну інвестицію.

Ще один популярний гачок — фальшива державна або міжнародна допомога. Людині пропонують отримати виплату, але для цього просять перейти на підроблену сторінку та ввести реквізити картки або пароль від інтернет-банкінгу.

Кіберполіція радить насторожуватися, якщо співрозмовник вимагає діяти негайно, уникає уточнювальних запитань або просить встановити сторонній файл. Якщо повідомлення нібито надійшло від знайомої людини, краще самостійно зателефонувати їй за відомим номером.

Банки не просять завантажувати файли з месенджерів або прикладати картку до смартфона. Програми варто встановлювати лише з офіційних магазинів App Store і Google Play.

Для перевірки підозрілих відео та зображень фахівці радять звертати увагу на неприродні тіні, викривлення обличчя і рук, помилки в написанні та інші візуальні аномалії. Також можна скористатися зворотним пошуком зображень у Google.

ЧОГО НЕ ТРЕБА РОБИТИ В САДУ ВОСЕНИ

ОСІНЬ У САДУ — ПОРА ОСОБЛИВА. ДАЧНИКИ ПОСПІШАЮТЬ ЗАВЕРШИТИ ВСІ РОБОТИ, ЩОБ БЕЗ КЛОПОТІВ СТАРТУВАТИ НАВЕСНІ. ЗАЗВИЧАЙ ПОЧИНАЄТЬСЯ ТРАДИЦІЙНИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН: ЗГРЕБТИ КОЖЕН ЛИСТОЧОК, ПЕРЕКОПАТИ КОЖЕН КЛАПТИК, ОБРІЗАТИ ВСЕ, ЩО ВПАДЕ НА ОКО, ТЕРМІНОВО ВСТРОМИТИ ВСІ САДЖАНЦІ.

Але деякі осінні роботи не просто зайві, а й шкідливі. Тож іноді найкраще, що може зробити садівник, — це вчасно зупинитися.

САДУ СТЕРИЛЬНІСТЬ НЕ ПОТРІБНА

Своєрідним ритуалом, що символізує фініш дачного сезону, стає тотальне очищення саду від опалого листя. Проте листя — не сміття, а природна ковдра. Опале листя виконує безліч корисних функцій: захищає ґрунт від вимерзання, пересихання та вивітрювання, допомагає корінню пережити холоди, створює зимовий прихисток для дощових черв'яків та інших корисних мешканців саду.

Звичайно, це не означає, що потрібно залишити все як є. З газону листя дійсно краще прибрати, бо товстий шар перекриває траві доступ до повітря та світла, і вона може випріти. Також варто вичистити листя з-під плодових дерев, які цього сезону хворіли на паршу, борошнисту росу та інші захворювання.

ПЕРЕКОПУЄМО ЗОВСІМ БЕЗ ФАНАТИЗМУ

Осіннє перекопування — ще одна традиція, яка передається з покоління в покоління. Однак досвідчені садівники зазначають: глибоке перекопування руйнує структуру ґрунту, заважає його мешканцям і може пошкодити коріння дерев і кущів. Особливо небажано це робити в пристовбурних колах: корені можуть отримати травми й стати беззахисними перед морозами. У більшості випадків достатньо легко розпушити верхній шар на глибину 4–7 сантиметрів. Після цього ґрунт можна замульчувати компостом або добре перепрілим органічним матеріалом.

Утім, є винятки. Наприклад, якщо в пристовбурному колі ґрунт дуже важкий, глинистий або сад захопили багаторічні бур'яни з потужним корінням. Але й тоді копати треба обережно, не наближаючись лопатою впритул до стовбура.

НЕ ПОСПІШАЙТЕ ОРУДУВАТИ СЕКАТОРОМ

Коли опадає листя, добре видно, як розрослися кущі та дерева, тож бажання обрізати восени зайві гілки цілком зрозуміле. Руки сверблять узяти секатор — щоб сад був охайнішим, щоб дати кроні більше світла та зменшити шанси шкідникам і грибковим захворюванням.

Однак пам'ятаємо, що будь-який зріз — це рана. Восени рослини переходять у стан спокою, обмінні процеси

сповільнюються, і загоєння відбувається значно повільніше. Великі зрізи можуть стати воротами для шкідників та інфекцій, а взимку рослини через них постраждають від сильних морозів.

Тому основну формувальну обрізку плодових дерев і кущів варто залишити на весну, коли морози вже відступлять, а рослини ще будуть перебувати в стані спокою. У цей період вони легше перенесуть стресову процедуру. А от санітарну обрізку сухих, зламаних чи явно хворих гілок за необхідності потрібно проводити. Головне — суха погода, чистий інструмент і вміння вчасно зупинитися, щоб не перестаратися.

НЕ САДІТЬ УСЕ, НА ЩО ПОВЕЛИСЯ НА ШОПІНГУ

Осінній садовий шопінг — велика спокуса для дачника. Важко не повернутися додому з парою-трійкою нових сортів смородини або із загадковим саджанцем, продавця якого запевнив, що «це дуже перспективне».

Осінь і справді найкращий час для посадки дерев. Але не всіх і не будь-коли. Теплолюбні дерева — абрикоси, персики, мигдаль — у регіонах із холодними зимами краще садити навесні. Обережність потрібна і з кісточковими культурами — вишнею, черешнею, сливою, бо їхня коренева система може постраждати від промерзання ґрунту. Та і з яблунями й грушами не варто затягувати — у другій половині осені пізно садити навіть холодостійкі сорти.

Якщо ви вже придбали саджанець і лише після усвідомили наслідки власного імпульсивного рішення — його можна прикопати до весни, а потім посадити на постійне місце.

УЧИМОСЯ ВЧАСНО ЗУПИНЯТИСЯ

Тож якщо після садових справ у вас залишився вільний осінній вечір, не обов'язково шукати, що ще можна перекопати, обрізати або викинути з ділянки. Іноді правильніше сказати собі: «На сьогодні досить».

ЯЄЧНА ШКАРАЛУПА: ЛАЙФХАКИ ДЛЯ ГОРОДНИКІВ

ЗАЗВИЧАЙ ЯЄЧНА ШКАРАЛУПА ОПИНЯЄТЬСЯ У ВІДХОДАХ. АЛЕ ДОСВІДЧЕНІ ДАЧНИКИ ЗНАХОДЯТЬ ІНШЕ ПРИЗНАЧЕННЯ, БО ВВАЖАЮТЬ ЯЄЧНУ ОБОЛОНКУ БЕЗКОШТОВНИМ ДОБРИВОМ, ЯКЕ МОЖЕ ДОПОВНИТИ САДОВО-ГОРОДНЮ ХІМІЮ, А ТАКОЖ ПОКРАЩИТИ ҐРУНТ І НАВІТЬ ПОЗБАВИТИ АПЕТИТУ СЛИМАКІВ.

До весни є час запаситися шкаралупою, тож ми проаналізували, за що її цінують і як використовують.

ЯКІ РОСЛИНИ ВІДДЯЧАТЬ

Для зелених насаджень головне у яєчній оболонці — життєво важливий карбонат кальцію. Хімічна сполука робить їх стійкішими до хвороб і шкідників, покращує розвиток коренів, допомагає поглинати корисні речовини з ґрунту. Кальцій нейтралізує кислий ґрунт, що подобається різним культурам.

За шкаралупу будуть вдячні:

- ◆ овочі — помідори, перець, баклажани, білокачанна і цвітна капуста, броколі, огірки, кабачки, гарбузи, буряк;
- ◆ ягідні культури — полуниця, малина, смородина, агрус;
- ◆ чимало квітучих та декоративно-листяних рослин.

Проте пам'ятаємо, що є рослини, яким кислий ґрунт не до душі (наприклад, лохина, рододендрони, азалії). Підживлення яєчною шкаралупою їм не потрібно, а іноді може і нашкодити.

ЯК ПРИГОТУВАТИ ДОБРИВО

Для підживлення використовують два способи. Висушену яєчну шкаралупу подрібнюють якомога ретельніше до маленької крихти або порошку. Таке дроблення сприяє

швидшому розкладанню у ґрунті, а поживні речовини будуть доступними для коренів рослин.

Перемелювану шкаралупу додають у посадкові ями або траншеї під час висаджування, а під час вегетації розсипають навколо рослин і неглибоко притрушують ґрунтом при розпушуванні.

Стають у нагоді і більші шматочки шкаралупи, які діють дещо інакше: вивільняють мікроелементи у ґрунт повільніше і живлять рослини додатково. Звісно, їх можна використовувати і як мульчу. Така біодобавка не тільки покращує пористість та аерацію ґрунту, а й зберігає вологу і перешкоджає росту бур'янів.

Для рідкого добрива готують настій. Склянку подрібненої шкаралупи заливають одним літром гарячої води і настоюють кілька днів, періодично перемішуючи. Корисним зіллям поливають рослини під корінь.

ЯК ЗРОБИТИ КОРИСНИЙ ГОРЩИК

До речі, зі шкаралупи можна створити екологічно чистий і багатий на поживні речовини міні-контейнер. Промийте яєчну шкаралупу, надламайте і видаліть верхню частину, щоб створити великий отвір. Обережно промийте, висушіть, засипте в неї ґрунт і посадіть насіння. Помістіть у тепле сонячне місце і підтримуйте ґрунт вологим, поки

не з'являться сходи. Коли розсада підросте, її можна посадити у ґрунт разом зі шкаралупою, котра розпадеться і забезпечить цінні речовини для зростаючої рослини.

ПРАЦЮЄ ЯК ПРИРОДНИЙ ПЕСТИЦИД

Городники з досвідом стверджують, що яєчна шкаралупа може бути корисною і як природний пестицид, який допомагає відлякувати слимаків та равликів. Навколо рослин розсипають крупно подрібнену шкаралупу. Її гострі краї можуть створювати неприємний бар'єр для повзучих шкідників, які не проти поласувати молодими рослинами.

ПОЧАСТУЙТЕ ПТАХІВ

А ще шкаралупа — корисний смаколик для птахів, яких шанувальники природи підгодовують у своїх садочках. Подрібненою яєчною шкаралупою посипають землю там, де птахам зручно її знайти. Або змішують з пшаниним насінням, щоб створити багату на кальцій суміш.

Гороскоп на 24 вересня

Овен (21 березня — 20 квітня)
День вимагатиме від вас граничної концентрації на професійних завданнях. Можливі несподівані дрібні труднощі, які перевіряють ваше терпіння на міцність. Покладайтесь на нестандартний підхід — і ви легко знайдете вихід із будь-якої ситуації.

Телець (21 квітня — 21 травня)
Четвер ідеально підходить для наведення ладу в особистих фінансах й перегляду поточних витрат. Намагайтеся виключити спонтанні покупки і зосередьтеся на тому, що дійсно важливо.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
Ваші комунікабельність і шарм опиняться на піку. Будь-які переговори, публічні виступи чи дружні зустрічі відбудуться максимально успішно. Використуйте день, щоб зміцнити важливі зв'язки або завести потрібні знайомства.

Рак (22 червня — 22 липня)
Емоційний фон дня може бути нестабільним, тому вам важливо зберігати внутрішній спокій. Не вирішуйте важливих питань під впливом миттєвих почуттів чи чужої думки.

Лев (23 липня — 22 серпня)
День відкриє чудові перспективи для довгострокового планування вашої кар'єри та цілей. Не бійтеся ставити перед собою масштабні завдання — космічна енергія на вашому боці.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
Для вас настає час фундаментальних рішень, особливо у сфері особистих стосунків. Відмінний день для того, щоб відверто поговорити з партнером й вивести союз на новий рівень. Самотні Діви можуть отримати несподіване, але дуже приємне повідомлення.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
Починається ваш астрологічний період, що несе із собою гармонію та оновлення. Варто уникати поспіху і ретельно зважувати кожен свій крок. Заздалегідь спланований порядок денний вбереже вас від метушні та можливих непорозумінь.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
Ваша інтуїція загостриться до краю, допомагаючи бачити приховані мотиви оточення. День сприятливий для завершення старих справ і очищення простору від усього зайвого.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
День ідеально підходить для невеликих життєвих експериментів й зміни звичної рутини. Спробуйте впровадити нову корисну звичку або приділити час творчості. У стосунках із близькими людьми важливо не давати підстав для колишніх образ. Нагадуючи про себе, вони можуть порушити досить крихку внутрішню рівновагу, якої ви досягали протягом тривалого часу.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
На роботі на вас чекає продуктивний день, якщо ви зосередитесь на подробицях і аналізі. Гарний час для роботи з документами, звітами та вирішення складних інтелектуальних завдань. Увечері обов'язково переключіться на відпочинок.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
Доля подарує безліч можливостей — як професійних, так і особистих. Головне — скористатися якомога більшою їхньою кількістю, але результат того вартий. Ваші ідеї знайдуть живий відгук у колег, керівництва чи однодумців. Не соромтеся ділитися своїми думками та презентувати навіть найсміливіші проекти.

Риби (19 лютого — 20 березня)
День схиляє вас до ностальгії та роздумів про приємні миттєвості з вашого минулого. Візьміть із спогадів цінний досвід, але не забувайте впевнено дивитися вперед. Приділіть час дітям — зараз вони особливо вимагають вашої уваги та підтримки.

ЯК У КАВ'ЯРНІ: ВІД ЧОГО ЗАЛЕЖИТЬ СМАК НАПОЮ

ПРИГОТУВАННЯ ІДЕАЛЬНОГО ЕСПРЕСО ЧИ КАПУЧИНО НА ВЛАСНІЙ КУХНІ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ЧІТКОЇ ХІМІЇ ПРОЦЕСІВ — ЯКОСТІ ВОДИ, СВІЖОСТІ ОБСМАЖЕННЯ, СТУПЕНЯ ПОМЕЛУ ТОЩО. ЯКІ Ж КОНКРЕТНІ КРОКИ ДОПОМОЖУТЬ ДОСЯГТИ ЩІЛЬНОЇ ПІНКИ Й СТАБІЛЬНОГО СМАКУ БЕЗ ПРОФЕСІЙНИХ БАРИСТСЬКИХ НАВИЧОК?

▶ ВИБІР ЗЕРНА

Домашня кава часто відрізняється від тієї, що в кав'ярні, через недотримання базових правил стабільності. На фінальний смаковий профіль впливають якість води, температура, чистота робочих вузлів техніки та свіжість самої сировини. Якщо ви використовуєте жорстку водопровідну воду, напій гірчитиме, а внутрішні деталі приладу швидко покриються накипом.

Основу успіху формує правильна кава в зернах. Треба звертати увагу на дату обсмаження, співвідношення арабіки та робусти, а також умови зберігання у закритому пакеті з дегазаційним клапаном. Для легкого автоматичного приготування напоїв ідеально підходять сучасні кавомашини, обладнані надійними керамічними жорнами та капучинатором. Підібрати таку техніку під власні потреби зручно на маркетплейсах та в магазинах техніки, де допомагають зробити зважений вибір.

▶ ПОМЕЛ І КАВОМОЛКА: РОЗМІР МАЄ ЗНАЧЕННЯ

Розмір часток меленого зерна безпосередньо визначає швидкість екстракції. Занадто дрібний помел забиває сіточку і додає напою неприємної паленої гіркоти, а надто грубий — робить його кислим і водянистим через те, що вода проходить крізь каву занадто швидко. Вбудованого млина автоматичного пристрою зазвичай вистачає для класичних рецептів, але для поціновувачів альтернативних методів потрібен окремий прилад. Механічна ручна кавомолка підійде для рідких експериментів, а для регулярного використання ідеальна електрична кавомолка з жорнами, які забезпечують однорідність часток.

▶ КАВОМАШИНА, КАВОВАРКА ЧИ РУЧНИЙ СПОСІБ

Вибір пристрою та способу приготування залежить від ваших уподобань щодо міцності та текстури напою. Наприклад, класична гейзерна кавоварка створює щільне тіло напою, а крапельна система ідеальна для тих, кому до вподоби фільтр-кава. Якщо ж ви цінуєте автоматизацію та швидкість,

сучасна кавомашина для дому приготує еспresso чи лате одним натисканням кнопки.

Для стабільного отримання збалансованого смаку варто дотримуватися щоденних технічних правил. Регулярний догляд та налаштування включають такі кроки:

- ◆ використання виключно фільтрованої або бутилированої води;
- ◆ корекція ступеня помелу за зміни сорту або обсмаження зерна;
- ◆ щотижневе промивання заварювальної групи теплою водою;
- ◆ проведення автоматичної декальцинації за вимогою системи;
- ◆ ретельне миття елементів молочної системи після кожного використання.

Дотримання зазначених вище простих процедур значно подовжує термін служби техніки та запобігає появі неприємного кислуватого присмаку в напої.

▶ ЧЕКЛІСТ ДЛЯ СМАЧНОЇ ДОМАШНЬОЇ КАВИ

Щоб швидко покращити якість напою, не обов'язково купувати дорогі аксесуари.

Зверніть увагу на п'ять головних кроків для покращення якості напою:

- ◆ Купуйте зерно з датою обсмаження не пізніше двох-трьох місяців тому.
- ◆ Ніколи не використовуйте заздалегідь підготовлений продукт, адже мелена кава втрачає аромат за 15 хвилин.
- ◆ Налаштуйте оптимальне співвідношення міцності та об'єму води під свій смак.
- ◆ Зберігайте пачку щільно закритою в темному сухому місці, уникаючи холодильника.
- ◆ Змінюйте товщину помелу залежно від того, що використовується: автоматична кавоварка чи ручні методи.

Смак кави вдома — звісно, результат балансу між якісною сировиною, правильним помелом й чистотою обладнання. Практичним критерієм під час вибору техніки є наявність зручного доступу до заварного блоку для його швидкого миття.

Видавець — ТОВ «ГАЗЕТА «ІНФОСІТІ»
Друковане медіа: газета «Інфосіті» м. Харків
Ідентифікатор медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-01820
Передплатний індекс: 61100
Адреса редакції: 61003, м. Харків, м-н Павлівський, буд. 10.

Тел.: +38(066) 832-37-70.
E-mail: llc.infocity@ukr.net.

Редакція не несе відповідальності за зміст і достовірність рекламних матеріалів.
R — матеріали на правах реклами.

Головний редактор — **Наталія РУБАН**.

Газета виходить друком 3 (три) рази на тиждень: у вівторок, четвер та суботу.

Замовлення № 566.
Наклад номера 19 124.

Ціна за домовленістю.
Віддруковано у типографії ТОВ «ФАКТОР-ДРУК». 61030, м. Харків, вул. Саратовська, буд. 51.

Інфо
CITІ
ЗБЕРІГАЄМО ТРАДИЦІЇ
реклама та маркетинг
+3 8(066) 832-37-70
E-mail: llc.infocity@ukr.net
ЗАЛИШИ СВОЄ ІМ'Я В ІСТОРІЇ МІСТА
СТВОРЮЄМО МАЙБУТНЄ

